

Галимнәр сәләтсез балалар юк, һәркемнен нәрсәгә дә булса сәләте, омтылышы була диләр.

Баланын һөвәсләлеген, талантын торлечә билгеләп була. Тиешле шартларда яшәгән ба-лаларнын 2-9 проценты бик сәләтле була. Интеллектуальлыгы яшьләренә туры килгән балалар 50 процент тәшкил итә. Алар доньяны танып белүдә һәм һөнәри осталыкта гаять зур унышларга ирешергә, мәктәптә белем алу елларында бик сәләтле балаларга тигезләнергә мөмкин. Без шундый сәләтле бер бала турында сүз алып барачакбыз. Ул Ләмберә районы Татар Тавла топ мәктәбенен 2 сыйныф укучысы Аида Байгельдина. Аида мәктәптә «5» билгеләренә генә укырга тырыша. Сыйныф житәкчесе Гельсирә Няим кызы Туктарова Аида турында болай ди: «Аидабыз һәрбер эштә актив, булдыклы, ижади укучыларнын берсе. Телләр ойрәнергә ярата. Ана сөте белән кергән татар телен ярата. Альфия Фатих кызы Муртазина бу өлкәдә ныклы белем генә биреп калмый, мәдәниятыбыз белән таныштыра, укучыларнын сәләтләрен торле яклап үстерә. Укучылары белән татар курчак театрын куя. Аида татар курчак театрында да катнаша». Ә әнисе Рима Фатих кызы тагы ул чигү чигәргә, телләр ойрәнергә ярата, ди. Инглиз телен үзләштерә, Ислам мәдәни Үзәгенә барып, Динара Шабәева укыткан гарәп теле дәресләре белән таныштык: киләчәктә Аида бу телне дә ойрәнергә исәбе бар, ди әнисе. Язганыма дәлил буларак, тагы бер мисал. Мордовиябезнен торле почмак-ларында «Туган тел» бәйрәмнәре үтә. Татар Тавла мәктәбendә «Туган тел» конен әле генә билгеләп үткәннәр. Толерантлылык хисен тәрбияләп йозеннән, бу чарада Мордовия Республикасында ватандашларыбыз мордвалар очен туган телләре булган мукшы, әрзә телләре турында да сүз барган. Респуб-ликабыздагы татарлар гомер-гомергә рус, мокша, эрзя һәм башка милләтләр белән тыгыз аралаша, дус яши. Без һәр халыкнын мәдәниятен кадерлибез. Шуна Аида Байгельдина әрзә телендә ин танылган жырнын берсен - «Луганяса келунясь» ны бии-бии башкара. «Пандо прясо» дигәннен дә жырлый ул, тик бу чарада аны башкармый кала. Ә 16 апрельдә, Ботенроссия мордва телләре коне кысаларында үткән «Туган телем, мин сине саклыйм!» флешмобында, бу ике жырны да башкара. Сөз бу язганнарны укыгач, ә татарча жырлаймы сон бу бала, туган телендә,

дип сорарсыз. Жавапка бер мисал: үткән ел узган «Сабантуй» бәйрәмебездә олы сәхнәдән ана бик тә килешеп торган милли киёмнәребезне киенеп татарча рәхәтләнеп жырлады ул. Өйтеп китәргә кирәк, Аида Байгельдина Саранск шәһәре №6 музыкаль мәктәбенен фортепьяно классына оченче ел йори. Тагы ул 2021 елдан алып «Умарина» хөкүмәт жыр һәм бию ансамблендәге «Яблонька» балалар вокал студиясендә шогыйльләнә; унышлы чыгышлар ясый.

Хәзерге заманда балаларнын кече яшътән үк ни дәрәжәдә сәләтле, талантлы булуларын укытучылар, психолог, социаль педагоглар ойрәнергә һәм алардагы бу сыйфатларны үстерергә ярдәм итә. Талантлы бала һәрвакыт үзенен жәмгыятькә кирәклеген тоеп, алга таба зур эшләр башкара алуына ышанып яшәргә тиеш. Аида Байгельдина шунын бер мисалы.

Наилә НАСЫРОВА